

utsläppen. Sternrapporten [1] jämför vad det kostar att minska koldioxidutsläppen nu med att inte göra det. Man kommer fram till att det är mycket billigare att förebygga nu än att vänta.

När IPCCs rapport [2] lades fram i höstas innehöll den inga nyheter för oss som följt frågan. Inga av de farhågor som forskarna presenterade år 2000 vederläggs i rapporten [3]. Däremot har säkerhetsfaktorn ökat väsentligt sedan dess. De forskare från hela världen som deltagit i arbetet tvekar inte längre. Hade de fått formulera sig fritt hade rapporten fått en helt annan skrämselfaktor. Nu tog man politiska hänsyn och mildrade formuleringarna för att inte åstadkomma onödigt oro.

Att det finns forskargrupper som genomför och läser studier med olika glasögon är naturligt – det sker alltid när obehagliga fakta kommer på bordet. Vi vet hur det varit i fråga om tobak, neurosedyn och oxykinolin, där riskerna inte uppmärksammades förrän stora skador hade skett. För en »lekman« på området kan det vara mycket svårt att avgöra vilken sida som är mest

trovärdig, och även de bästa har så småningom insett att de valt fel.

Ofta finns det ekonomiska intressen bakom förnekarna av de befarade riskerna. Det Sternrapporten lyfter fram är att ju tidigare vi inser farorna med en fortlöpande klimatförändring, desto bättre kan vi förebygga och motverka kommande, befarade skador på natur och människor, samtidigt som kostnaderna blir mer hanterliga. Börjar världssamfundet enligt rapportens förslag att minska koldioxidutsläppen redan nu påverkar vi ekonomin mycket lite, kanske med 1 procent. Väntar vi 10–20 år blir påverkan på den globala ekonomin minst 20 procent, jämförbart med en allvarlig depression. De fattiga kommer då att drabbas hårdare och bli ännu större förlorare.

Den engelska regeringen och Sternrapporten har gått före genom att hävda att det är både fattigdomen och klimathoten som måste bekämpas av främst de rika länderna men även av världens alla länder gemensamt.

Att minska koldioxidutsläppen står inte i någon som helst motsättning till att bekämpa fattigdomens undernäring,

infektionssjukdomar och höga mödra- och barnadödlighet, som förnekarna av koldioxidutsläppens negativa effekter hävdar. Att hjälpa världens folk, inklusive de fattiga, förutsätter en aktiv inställning nu för att minska klimatförändringar i framtiden! Som läkare borde vi alltså alla, utan undantag, engagera oss i klimatförändringarnas och fattigdomens hot mot människors hälsa.

Ingrid Eckerman
allmänläkare

Tryggve Årman
barnläkare;

båda är verksamma i Läkare för Miljön
tryggvearman@hotmail.com

REFERENSER

1. Stern review on the economics of climate change. www.hm-treasury.gov.uk/Independent_Reviews/stern_review_economics_climate_change/stern_review_index.cfm
2. Climate change 2007. Intergovernmental Panel on Climate Change. www.ipcc.ch
3. Koloxid och växthuseffekten. Minnesanteckningar från Läkare för miljöns seminarium 4.2.2000. Nyhetsbrev för Svenska läkare för miljön 2000; (2-3). www.dnsy.se/lfm/Globala_miljofragor/Klimatforandringar_och_halsa

Slutreplik:

Klimatalarmism gagnar inte världen

■ Jag håller med Ingrid Eckerman och Tryggve Årman om att det bästa naturligtvis vore att utrota all fattigdom, sluta släppa ut CO₂ för säkerhets skull etc, vilket man skulle kunna göra om man hade obegränsat med resurser till sitt förfogande. Nu lever vi inte i en sådan utopi, och min poäng, som jag argumenterade för i mitt tidigare inlägg, är att vi måste lägga våra resurser där de gör mest nytta. Vi är skyldiga att göra rationella val, och det är en orimlighet att vi aldrig skulle behöva prioritera; det gör världens beslutsfattare hela tiden!

Eckerman och Årman citerar Sternrapporten som argument för sin linje. Här måste man komma ihåg att den är ett politiskt dokument, skrivet av en regeringstjänsteman. Nordhaus och Tol [1, 2] går utförligt igenom Sternrapporten och menar bl a att den genom en orealistisk ekonomisk modell kraftigt över-skattar de framtida kostnaderna för klimatförändringarna i det fall de skulle bli verklighet. Endast genom att sätta de framtida kostnaderna artificiellt högt blir det lönsamt att genomföra de åtgärder rapporten förespråkar. Den beaktar

inte heller att framtida generationer kommer att vara mycket rikare än vad vi är idag och sannolikt ha mer sofistikerad teknologi till sitt förfogande.

Eckerman och Årman gör en rad påståenden om klimatförändringar utan att hänvisa till några referenser. Som jag skrev i mitt tidigare inlägg finns det forskare som är av en annan uppfattning. Jag menar återigen att sjukdomar och undernäring i fattiga länder inte beror på klimatet utan främst på levnadsstandard och att det således är fattigdomen som först och främst ska åtgärdas.

Jan Anders Hansson har helt rätt när han säger att resultatet av Copenhagen Consensus var ett resultat av upplägget! Förutsättningarna var nämligen att prioritera mellan världens olika problem, och då fann man att andra fenomen än klimatförändringarna borde åtgärdas först. Bland deltagarna fanns Yale- och Harvard-professorer, världsbanksekonomer etc, inklusive fyra Nobelpristagare.

Påhoppet på Bjørn Lomborg är grovt missvisande. 300 vetenskapsmän skrev på ett upprop för Lomborgs sak, och do-

men om vetenskaplig ohederlighet upphävdes knappast av formella skäl. Forskningsdepartementet var istället mycket kritiskt i sitt utslag och skriver bl a att den danska kommittén rörande vetenskaplig ohederlighet i sin dom varit »emotional« och »completely void of argumentation«.

Avslutningsvis tycker jag det är viktigt att påpeka att de mest troliga scenarierna i IPCCs »Summary for policymakers« faktiskt inte är särskilt allvarliga. Bedömningen av havsnivån för det närmaste seklet är t ex en höjning med 38 cm i genomsnitt, och vad gäller Golfströmmen är risken för att den skulle kollapsa under det kommande seklet »very unlikely«.

Oskar Eriksson
med stud, Uppsala
oskar.er@gmail.com

REFERENSER

1. <http://www.econ.yale.edu/~nordhaus/homepage/SternReviewD2.pdf>
2. <http://www.fnu.zmaw.de/fileadmin/fnu-files/reports/sternreview.pdf>